

Vedlegg 5:

Retningslinjene i *Vårt Vestfold – bærekraftig arealplan* og forholdet til nasjonale lovverk og rammer.

Dokumentet inneholder en oversikt over retningslinjer som foreslås i *Vårt Vestfold – bærekraftig arealplan*, og forholdet til nasjonale lovverk og rammer. Dette dokumentet bør leses i sammenheng med vedlegg 3.

De fem første retningslinjene er plassert under hovedgrepet, og fungerer som en paraply for de påfølgende tematiske retningslinjene. Fordi enkelte retningslinjer bygger på de samme nasjonale lovverk og rammer, blir det noen gjentakelser. For å lette lesbarheten, er nasjonale lovverk og rammer gjengitt forkortet. Tekst som anses som ikke direkte relevant for den aktuelle retningslinjen, er derfor fjernet og markert med [...].

Forkortelser:

- Statlige planretningslinjer for areal og mobilitet	-> SPR-AM.	- Plan- og bygningsloven	-> pbl.
- Statlige planretningslinjer for klima og energi	-> SPR-KE.	- Kommuneplanens arealdel / kommunedelplan	-> KPA / KDP

For hver retningslinje er forholdet til de mest relevante nasjonale lovverk og rammer beskrevet. Disse er ikke uttømmende, og de er brukt som grunnlag for retningslinjene på to ulike måter:

- **Regional tilpasning:** Retningslinjen konkretiserer, tilpasser eller utdyper/tydeliggjør nasjonale lovverk og rammer til Vestfold.
- **Regional presisering:** Retningslinjen synliggjør gjeldende nasjonale lovverk og rammer som er tatt med for å ivareta helheten i arealplanen og planleggingen.

Forslag til retningslinje i Vårt Vestfold – bærekraftig arealplan	Henvisning til nasjonale rammer	Kommentarer
R1 Lokalisering og funksjonsblanding Lokalisering skal fremme funksjonsblanding og bidra til utviklingen av levende og attraktive byer og tettsteder. Hovedvekten av veksten i Vestfold skal skje som fortetting og transformasjon i eksisterende byer og tettsteder.	SPR-AM pkt. 3.1, 3.2 og 3.3, samt SPR-KE pkt. 4.3d.	Første ledd er en regional tilpasning til <u>SPR-AM pkt. 3.2</u> som bl.a. sier at "<i>I byer og tettsteder skal boliger, næringsvirksomhet, arbeidsplasser, handel- og tjenestetilbud lokaliseres slik at de bidrar til å styrke stedenes kvalitet, sikre friområder, skaper møteplasser og bygger opp under sentrumsfunksjonene og legger til rette for redusert transportbehov</i>", samt <u>SPR-AM pkt. 3.3</u> som sier at "<i>Prinsippet om rett virksomhet på rett sted med hensyn til besøkstall, antall arbeidsplasser og transportgenerering skal legges til grunn for planleggingen. Det skal legges til rette for at handelsvirksomhet, store arbeidsplasser og publikumsrettede private og offentlige tjenestetilbud lokaliseres med god tilgjengelighet for kollektivtransport, sykkel og gange. Det bør legges til rette for at handelsvirksomhet og andre besøks- og arbeidsplassintensive virksomheter lokaliseres ut fra en regional helhetsvurdering tilpasset eksisterende og planlagt senterstruktur</i>". Andre ledd er en regional tilpasning til <u>SPR-AM pkt. 3.1</u> som bl.a. sier at "<i>Utbyggingsmønster og transportsystem må samordnes for å oppnå løsninger som er arealeffektive, begrenser transportbehovet og legger til rette for kollektivtransport, sykkel og gange og fortetting rundt knutepunkter. Hovedtyngden av boliger og fritidsboliger, handel, tjenester og arbeidsplass- og besøksintensive virksomheter lokaliseres i tråd med dette</i>", samt <u>SPR-KE pkt. 4.3d</u> som sier at "[...] planmyndigheten aktivt [skal] legge til rette for at transport, bosetting og næringsaktiviteter kan skje med så lave utslipp som mulig [...]".
R2 Arealeffektivitet Potensialet for fortetting, transformasjon og bruk av grå arealer kartlegges. De identifiserte arealene skal vurderes og bør utnyttes før nye områder omdisponeres til utbygging. Ved utbygging på nye arealer skal arealeffektiviteten i utgangspunktet være høy, forutsatt at hensynet til omgivelser og eksisterende kvaliteter vektlegges.	SPR-AM pkt. 3.1 og 3.2, samt SPR-KE pkt. 4.3d.	Første ledd er en regional tilpasning til <u>SPR-AM pkt. 3.2</u> som bl.a. sier at "<i>Fortetting og transformasjon av bolig- og næringsområder skal vurderes og bør utnyttes før nye utbyggingsområder settes av og tas i bruk</i>". Andre ledd er en regional tilpasning til <u>SPR-AM pkt. 3.1</u> som bl.a. sier at "<i>Utbyggingsmønster og transportsystem må samordnes for å oppnå løsninger som er arealeffektive [...]</i>", samt <u>SPR-KE 4.3d</u> som bl.a. sier at "<i>For å nå lavutslippssamfunnet skal planmyndigheten aktivt legge til rette for at transport, bosetting og næringsaktiviteter kan skje med så lave utslipp som mulig [...]</i>".

Forslag til retningslinje i Vårt Vestfold – bærekraftig arealplan	Henvisning til nasjonale rammer	Kommentarer
R3 Kvalitet i stedsutvikling For å gi forutsigbare rammer og effektive planprosesser i stedsutviklingen, bør det utarbeides utviklingsstrategier som ivaretar sosiale, fysiske og naturgitte kvaliteter. Det legges til rette for nærmiljøkvaliteter, møteplasser og aktivitetsmuligheter for alle, der folk bor og oppholder seg. Visuelle kvaliteter vektlegges i planlegging av steder, ny bebyggelse og uterom, og sees i sammenheng med stedets fysiske omgivelser. Blågrønne strukturer i byer og tettsteder sikres og styrkes i planleggingen. Tilgang til rekreasjonsområder og forbindelser til naturområder ivaretas og utvikles.	SPR-AM pkt. 3.2, 3.14, 3.15, SPR-KE pkt. 4.3d, RPR-BU, pbl. §1.1, folkehelseloven §4 og §20, samt friluftslivsloven §1.	Retningslinjen er en regional tilpasning til <u>SPR-AM pkt. 3.2</u> som bl.a. beskriver at bevisst planlegging og lokalisering skal "<i>bidra til å styrke stedenes kvalitet, sikre friområder [og] skape møteplasser</i>", <u>SPR-AM pkt. 3.14</u> som sier at "<i>Byer og steder særpreg, kulturhistoriske elementer og viktige landskapstrekk skal ivaretas. I planleggingen skal det ved fortetting, transformasjon og utvikling av nye områder legges vekt på stedstilpasning og arkitektonisk kvalitet [...]</i>", samt <u>SPR-AM pkt. 3.15</u> som presiserer at "<i>planleggingen skal legge til rette for likeverdige muligheter for deltakelse i samfunnet for alle</i>". Retningslinjen følger opp <u>SPR-AM pkt. 3.13</u> om Kulturmiljø, <u>Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen</u> (RPR-BU), <u>pbl. §1.1</u> som stiller krav om universell utforming, hensyn til barn og unges oppvekstvilkår og estetisk utforming av omgivelsene i planleggingen, <u>folkehelseloven §4 og §20</u> som blant annet sier at både kommunene (§4) og fylkeskommunene (§20) har ansvar for å fremme befolkningens helse og livskvalitet, fremme gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller, samt <u>friluftslivslovens §1</u> som bl.a. sikrer "<i>allmenhetens rett til ferdsel, opphold m.v. i naturen [og] muligheten til å utøve friluftsliv</i>".

Forslag til retningslinje i Vårt Vestfold – bærekraftig arealplan	Henvisning til nasjonale rammer	Kommentarer
R4 Mobilitet og infrastruktur Utviklingsområder planlegges med utgangspunkt i eksisterende mobilitetstilbud og infrastruktur, og lokaliseres slik at kollektivtransport, sykling og gange er reelle og attraktive alternativer. Innenfor byer og tettsteder utvikles gater og veier med gode løsninger for gående, syklende og kollektivtransport.	SPR-AM pkt. 3.1, 3.2, 3.3 og 3.12, samt SPR-KE pkt. 4.3d.	Første ledd er en regional presisering av <u>SPR-AM pkt. 3.1</u> som bl.a. sier at "Utbyggingsmønster og transportsystem må samordnes for å oppnå løsninger som er arealeffektive, begrenser transportbehovet og legger til rette for kollektivtransport, sykkel og gange og fortetting rundt knutepunkter. [...] Nye utbyggingsområder skal lokaliseres med tanke på å minimere transportbehovet, legge til rette for kollektivtransport, sykkel og gange [...]", <u>SPR-AM pkt. 3.2</u> som bl.a. sier at "I byer og tettsteder skal boliger, næringsvirksomhet, arbeidsplasser, handel- og tjenestetilbud lokaliseres slik at de [...] legger til rette for redusert transportbehov", <u>SPR-AM pkt. 3.3</u> som bl.a. sier at "Prinsippet om rett virksomhet på rett sted med hensyn til [...] transportgenerering skal legges til grunn for planleggingen. Det skal legges til rette for at handelsvirksomhet, store arbeidsplasser og publikumsrettede private og offentlige tjenestetilbud lokaliseres med god tilgjengelighet for kollektivtransport, sykkel og gange", samt <u>SPR-KE pkt. 4.3d</u> som bl.a. sier at "For å nå lavutslippssamfunnet skal planmyndigheten aktivt legge til rette for at transport, bosetting og næringsaktiviteter kan skje med så lave utslipp som mulig [...]". Andre ledd er en regional tilpasning av <u>SPR-AM pkt. 3.1</u> som bl.a. sier at "Utbyggingsmønster og transportsystem må samordnes for å oppnå løsninger som [...] legger til rette for kollektivtransport, sykkel og gange og fortetting rundt knutepunkter", samt <u>SPR-AM pkt. 3.12</u> som sier at "Planlegging skal ivareta trafiksikkerhet for alle trafikantgrupper, spesielt gående og syklende, og særskilt sikre trygg skolevei".

Forslag til retningslinje i Vårt Vestfold – bærekraftig arealplan	Henvisning til nasjonale rammer	Kommentarer
R5 Langsiktige utviklingsgrenser De langsiktige utviklingsgrensene dimensjoneres ut fra en forventet og realistisk befolkningsvekst fram til 2040. Det forventes at kommunens avsatte areal til boligformål i KPA tilpasses en forventet og realistisk befolkningsvekst i kommuneplanperioden. Ved rullering av kommuneplanens arealdel bør kommunene gjøre en systematisk gjennomgang av langsiktige utviklingsgrenser og arealreserven til utbyggingsformål, og vurderer om denne er i tråd med nasjonale rammer, regionale retningslinjer og kommunale behov.	SPR-AM pkt. 3.1, 3.2, 3.3, 3.9, 6.4 og 7.1, samt SPR-KE pkt. 4.3b, 4.3d og 5.3.	Første ledd er en regional tilpasning av <u>SPR-AM pkt. 7.1</u> som sier at regionale planer <i>bør trekke langsiktige grenser mellom by- og tettstedsområder og store sammenhengende landbruks-, natur- og friluftsområder.</i> Andre ledd er en regional tilpasning til føringene nevnt under tredje ledd, samt <u>SPR-AM pkt. 3.4</u> som bl.a. sier at «<i>Det skal legges til rette for tilstrekkelig og variert boligbebyggelse</i>». Tredje ledd er en regional presisering av <u>SPR-AM pkt. 6.4</u> og <u>SPR-KE pkt. 4.3b</u> som sier at "<i>Ved revisjon av kommuneplanens arealdel bør kommunen vurdere om tidligere vedtatt arealbruk svarer til [hhv.] dagens og framtidens forventede behov og gjeldende nasjonale og regionale føringer for arealbruk (SPR-AM) [og] gjeldende nasjonale klimamål (SPR-KE). Det skal vurderes å ta ut eller redusere omfanget av utbyggingsarealer som ikke lenger bør bygges ut</i>". Retningslinjens tredje ledd følger videre opp <u>SPR-AM pkt. 3.9</u> som bl.a. sier at "<i>Det bør vurderes å oppheve gamle planer som innebærer omdisponering av dyrka jord, og tilbakeføre arealene til LNFR-formål</i>", samt <u>SPR-KE pkt. 5.3</u> som sier at det i planprogrammet til KPA skal "<i>[...] gjøres en vurdering av om hensynet til et endret klima innebærer behov for oppheving eller revisjon av gjeldende reguleringsplaner</i>". Retningslinjen følger også opp <u>SPR-AM pkt. 3.1, 3.2, 3.3</u>, samt <u>SPR-KE pkt. 4.3d</u> som er beskrevet utdypende i retningslinje R1, R2 og R4.
R6 Boliger Boligplanleggingen bidrar til utvikling av gode nabolag, med gangavstand til viktige funksjoner, møteplasser og mulighet for rekreasjon. Variasjon i boligbebyggelsen tilpasset befolkningens demografiske utvikling, ulike livsfaser og behov vurderes i planleggingen. Tilrettelegging for nye boformer vurderes.	SPR-AM pkt. 3.2, 3.4 og RPR-BU.	Retningslinjen er en regional tilpasning av <u>SPR-AM pkt. 3.2</u> som bl.a. sier at "<i>I byer og tettsteder skal boliger [...] lokaliseres slik at de bidrar til å styrke stedenes kvalitet, sikre friområder, skaper møteplasser og bygger opp under sentrumsfunksjonene [...]</i>", og <u>SPR-AM pkt. 3.4</u> som bl.a. sier at "<i>Det skal legges til rette for tilstrekkelig og variert boligbebyggelse. Planleggingen skal bidra til gode bomiljøer for alle</i>". Retningslinjen følger også opp <u>RPR-BU</u>, som bl.a. stiller krav til hvordan hensynet til barn og unge skal ivaretas i planlegging og i forhold til konkrete arealer egnet for lek og opphold.

Forslag til retningslinje i Vårt Vestfold – bærekraftig arealplan	Henvisning til nasjonale rammer	Kommentarer
R7 Næring Næringslivets muligheter for vekst og utvikling tillegges vekt. Virksomheter med mange ansatte eller besøkende/kunder lokaliseres i hovedsak i eksisterende byer og større tettsteder. Avsatte næringsområder utenfor byene og de større tettstedene bør forbeholdes virksomheter med betydelig innslag av fysisk produksjon, lager, verksted eller annen arealkrevende aktivitet med større transportbehov.	SPR-AM pkt. 3.1, 3.2, 3.3 og 3.6, samt SPR-KE pkt. 4.3d.	Første ledd er en regional presisering av <u>SPR-AM pkt. 3.6</u>, som bl.a. sier at "<i>Det skal tas hensyn til nærings- og industrivirksomheters arealbehov og samfunnets samlede behov for verdiskaping</i>". Andre ledd er en regional presisering av <u>SPR-AM pkt. 3.1</u> som bl.a. sier at "<i>Utbyggingsmønster og transportsystem må samordnes for å oppnå løsninger som er arealeffektive, begrenser transportbehovet og legger til rette for kollektivtransport, sykkel og gange og fortetting rundt knutepunkter. Hovedtyngden av [...] arbeidsplass- og besøksintensive virksomheter lokaliseres i tråd med dette</i>", <u>SPR-AM pkt. 3.2</u> som bl.a. sier at "<i>I byer og tettsteder skal [...] næringsvirksomhet, arbeidsplasser, [...] lokaliseres slik at de bidrar til å styrke stedenes kvalitet [...] og bygger opp under sentrumsfunksjonene og legger til rette for redusert transportbehov</i>", <u>SPR-AM pkt. 3.3</u>, som bl.a. sier at "<i>Prinsippet om rett virksomhet på rett sted med hensyn til besøkstall, antall arbeidsplasser og transportgenerering skal legges til grunn for planleggingen. Det skal legges til rette for at [...] store arbeidsplasser og publikumsrettede private og offentlige tjenestetilbud lokaliseres med god tilgjengelighet for kollektivtransport, sykkel og gange. Det bør legges til rette for at [...] besøks- og arbeidsplassintensive virksomheter lokaliseres ut fra en regional helhetsvurdering tilpasset eksisterende og planlagt senterstruktur</i>", samt <u>SPR-KE pkt. 4.3d</u> som sier at "[...] planmyndigheten aktivt [skal] legge til rette for at transport, bosetting og næringsaktiviteter kan skje med så lave utslipp som mulig [...]". Tredje ledd er en regional tilpasning til nasjonale rammer nevnt under andre ledd (over), <u>SPR-AM pkt. 3.6</u> som bl.a. sier at "<i>Effektiv og sikker trafikkavvikling og god framkommelighet for godstransport skal ivaretas i planleggingen. Virksomheter for godstransport bør lokaliseres slik at eksisterende infrastruktur kan nyttiggjøres</i>", samt <u>SPR-AM pkt. 3.2</u> som bl.a. sier at "<i>Fortetting og transformasjon av [...] næringsområder skal vurderes og bør utnyttes før nye utbyggingsområder settes av og tas i bruk</i>".

Forslag til retningslinje i Vårt Vestfold – bærekraftig arealplan	Henvisning til nasjonale rammer	Kommentarer
R8 Energiplanlegging Det gjennomføres helhetlige vurderinger av behov for areal til og lokalisering av energiproduksjon og energianlegg i overordnet plan. Etablering av energiproduksjon legges som hovedregel til allerede utbygde eller grå arealer. Ved planlegging av større utbyggingsområder bør energibehov, effektiv energibruk og muligheter for lokal energiforsyning vurderes som en del av planarbeidet. Planlegging av områder for kraftkrevende næring sees i sammenheng med eksisterende og forventet nettkapasitet og infrastruktur, samt regionale og nasjonale planer for utvikling av kraftsystemet.	SPR-KE pkt. 3c, 4.3g og 4.3h, samt SPR-AM pkt. 3.6.	Første ledd er en regional tilpasning til <u>SPR-KE pkt. 3c og 4.3g</u> som begge har fokus på å tilrettelegge for utbygging av fornybar energi, hvorpå sistnevnte sier at <i>"Kommunene bør legge til rette for mer fornybar energiproduksjon og avklare behovet for areal til vindkraft og solkraft"</i>. Andre ledd er en regional presisering av <u>SPR-KE 4.3h</u> som bl.a. sier at <i>"Når det planlegges større utbyggingsområder skal det vurderes om det kan produseres fornybar energi på området"</i>. Tredje ledd er en regional presisering av <u>SPR-AM pkt. 3.6</u> som bl.a. sier at <i>"Ved etablering av kraftkrevende næring og industri skal mulighetene for energiforsyning vurderes"</i>. Retningslinjene følger opp SPR-KE i stort, som legger vekt på tidlige, kunnskapsbaserte og helhetlige vurderinger av energibehov og arealbruk for å belyse konsekvenser, redusere nedbygging og målkonflikter.

Forslag til retningslinje i Vårt Vestfold – bærekraftig arealplan	Henvisning til nasjonale rammer	Kommentarer
R9 Handel Handel skal som hovedregel lokaliseres innenfor definerte sentrumsområder i senterstrukturen. Handel med plasskrevende varer kan tillates i andre områder for handel, disse skal som hovedregel være lokalisert i tilknytning til eksisterende byer og tettsteder. I kommuneplanens arealdel fastsettes: - Avgrensning av sentrumsområder og andre områder for handel. - Størrelse på samlet handelsetablering tilpasset stedets rolle og funksjon. Etablering av nye eller utvidelse av eksisterende handelstilbud kan vurderes dersom det foreligger en gjennomført handelsanalyse, som viser at etableringen: - Dekker et lokalt behov. - Ikke gir vesentlige negative konsekvenser for handel og sentrumsutvikling i andre områder i senterstrukturen, verken i egen eller andre kommuner.	SPR-AM pkt. 3.1, 3.2 og 3.3.	Retningslinjen er en regional tilpasning av <u>SPR-AM pkt. 3.1</u> som bl.a. sier at "Utbyggingsmønster og transportsystem må samordnes for å oppnå løsninger som [...] begrenser transportbehovet [...] Hovedtyngden av [...] handel, tjenester og arbeidsplass- og besøksintensive virksomheter lokaliseres i tråd med dette", <u>SPR-AM pkt. 3.3</u> som bl.a. sier at "[...] Det skal legges til rette for at handelsvirksomhet [...] lokaliseres med god tilgjengelighet for kollektivtransport, sykkel og gange. Det bør legges til rette for at handelsvirksomhet [...] lokaliseres ut fra en regional helhetsvurdering tilpasset eksisterende og planlagt senterstruktur", samt <u>SPR-AM pkt. 3.2</u> (som beskrevet under; Regional planbestemmelse).
Regional planbestemmelse Det tillates ikke etablering av handelsvirksomhet i et belte på 1km på hver side av E18. Forbudet gjelder ikke områder som inngår i by- og større tettstedssentre eller andre områder for handel, slik disse er lokalisert og avgrenset i KPA eller KDP.	SPR-AM pkt. 3.1, 3.2, 3.3 og 3.6.	Den regionale planbestemmelsen er en regional tilpasning av <u>SPR-AM pkt. 3.2</u> som bl.a. sier at " [...] handel- og tjenestetilbud lokaliseres slik at de bidrar til å styrke stedenes kvalitet, [...] skaper møteplasser og bygger opp under sentrumsfunksjonene og legger til rette for redusert transportbehov", <u>SPR-AM pkt. 3.6</u> som bl.a. sier at "Det skal tas hensyn til nærings- og industrivirksomheters arealbehov [...]. Virksomheter for godstransport bør lokaliseres slik at eksisterende infrastruktur kan nyttiggjøres", samt <u>SPR-AM pkt. 3.1 og 3.3</u> (som beskrevet over; R9 Handel).

Forslag til retningslinje i Vårt Vestfold – bærekraftig arealplan	Henvisning til nasjonale rammer	Kommentarer
R10 Kulturmiljø De nasjonalt og de regionalt viktige kulturmiljøene sikres i kommune- og reguleringsplaner. Vernehensyn som skal ivaretas, tilpasses hvert enkelt kulturmiljø og innarbeides i kommuneplanens arealdel, og/eller reguleringsplaner. Kulturmiljøet og dets egenart definerer handlingsrommet for utvikling innenfor nasjonalt og regionalt viktige kulturmiljø. Foreslåtte tiltaks virkning på kulturmiljø utredes, og tiltaket bygger opp under kulturmiljøenes verdi og særpreg. Nye tiltak inntil nasjonalt og regionalt viktige kulturmiljøer utformes slik at kulturmiljøenes verdi og særpreg ikke svekkes.	SPR-AM pkt. 3.13 og 3.14, kulturminneloven, samt pbl. §3-1.b.	Retningslinjen er en regional tilpasning til <u>SPR-AM pkt. 3.13</u> som sier at <i>"Planleggingen skal vurdere hvordan kulturmiljø kan ivaretas og brukes som ressurs i by- og stedsutvikling. Det skal vurderes hvordan arealbruksendringer vil påvirke kulturmiljø og landskap. Det bør vurderes hvordan bevaring og ombruk av verneverdige bygninger kan gi klima- og miljøgevinster"</i>, og <u>SPR-AM pkt. 3.14</u> som sier at <i>"Byer og steder særpreg, kulturhistoriske elementer og viktige landskapstrekk skal ivaretas. I planleggingen skal det ved fortetting, transformasjon og utvikling av nye områder legges vekt på stedstilpasning og arkitektonisk kvalitet"</i>. Retningslinjen følger opp <u>kulturminneloven</u>, samt <u>pbl. §3-1.b</u> som sier at kulturmiljøer skal sikres i planleggingen.
R11 Dyrka og dyrkbar jord Det skal være en svært restriktiv holdning til omdisponering av dyrka og dyrkbar jord. I planer som tillater omdisponering av dyrka og dyrkbar jord utarbeides det matjordplan. Landbruksbebyggelse eller andre anlegg som er bygget på tidligere dyrka jord, skal som hovedregel beholdes innenfor LNF-formålet som beredskap for fremtidig matproduksjon. Ved planlegging av utbyggingsformål inntil dyrka jord skal det som hovedregel etableres en funksjonell buffersone.	SPR-AM pkt. 3.9 og rundskriv M-1/2025.	Retningslinjen er en regional tilpasning til <u>SPR-AM pkt. 3.9</u> som bl.a. sier at <i>"Omdisponering av dyrka jord skal minimeres, og arealplanleggingen skal bidra til å nå målet om redusert omdisponering av matjord i tråd med nasjonal jordvernstrategi"</i>. Videre følger retningslinjen opp rammene i <u>rundskriv M-1/2025</u>, og tar hensyn til kvaliteten på Vestfolds matproduserende arealer, slik det framgår av rundskrivet; <i>"Grunna klima og topografi er dyrka og dyrkbart areal ein avgrensa ressurs i Noreg. Kornareal og særleg matkornareal, samt areal der det kan dyrkast frukt og grønsaker, er særleg viktige for mattryggleik og sjølvforsyning. Dette gjeld òg dyrkbar jord med potensial for slike produksjonar."</i>

Forslag til retningslinje i Vårt Vestfold – bærekraftig arealplan	Henvisning til nasjonale rammer	Kommentarer
R12 Geologiske ressurser og massehåndtering Kommunene skal sikre viktige mineralforekomster i kommunale planer. I bygg- og anleggsprosjekter som tar ut mer enn 1000 prosjekterte faste kubikkmeter (p_{fm}³) masser, utarbeides det en massehåndteringsplan.	SPR-KE pkt. 4.3.j, Mineralloven §1 og Miljøforvaltningens innsigelsespraksis T-2/16 pkt. 3.5.	Første ledd er en regional tilpasning til <u>Mineralloven §1</u> som sier at "<i>Formålet med loven er å fremme og sikre samfunnsmessig forsvarlig forvaltning og bruk av mineralressursene i samsvar med prinsippet om en bærekraftig utvikling</i>". Andre ledd er en regional tilpasning av <u>SPR-KE pkt. 4.3.j</u> som sier at "<i>Ved planlegging av nye områder for utbygging, fortetting eller transformasjon, skal planmyndigheten vurdere hvordan tilrettelegging for sirkulære løsninger kan bidra til reduserte klimagassutslipp og klimatilpasning, f.eks. samlokalisering, massehåndtering og god infrastruktur for ombruk og avfall</i>", samt <u>Miljøforvaltningens innsigelsespraksis T-2/16 pkt. 3.5</u> som sier at "<i>Innsigelse skal vurderes når [...] planforslag som åpner for større bygge- og anleggstiltak ikke i nødvendig grad avklarer omfang og vurderer muligheten for gjenvinning av overskuddsmasser, eller sikrer areal til håndtering av massene</i>". Andre ledd avklarer uttaksgrensen for når det skal utarbeides en massehåndteringsplan.

Forslag til retningslinje i Vårt Vestfold – bærekraftig arealplan	Henvisning til nasjonale rammer	Kommentarer
R13 Natur, friluftsliv og grønnstruktur I planleggingen vurderes natur- og klimahensyn i sammenheng, og samlet påvirkning synliggjøres. Naturen bevares mest mulig sammenhengende. Karbonrike arealer bevares så langt det er mulig. Potensialet for istandsetting og restaurering av ødelagt natur bør kartlegges og vurderes. Regionalt viktige viltkryssinger og tilhørende grønnstruktur ivaretas. Landskapet ivaretas i planleggingen. Nye tiltak tilpasses landskapets hovedtrekk og spesielle landskapskvaliteter. Friluftslivsområder, ferdselsårer og turveier sikres for allmennheten.	Naturmangfoldlovens §1, §4, §5 og §8, friluftslivslovens §1, pbl. §3-1.b, SPR-KE pkt. 3a, 4.3e og 5.3, samt SPR-AM pkt. 3.10 og 3.14.	Første ledd er en regional tilpasning til <u>SPR-KE pkt. 3a, 4.3e og 5.3</u> som til sammen beskriver at det skal legges til rette for arealbruk og løsninger som reduserer klimagassutslippene og opprettholder arealenes evne til karbonopptak og lagring, at omdisponering og nedbygging av karbonrike arealer skal unngås så langt som mulig, alternative arealer skal vurderes og konsekvenser belyses, samt at bevaring, restaurering eller etablering av naturbaserte løsninger bør vurderes, <u>SPR-AM pkt. 3.10</u> som bl.a. sier at "<i>Det skal tas hensyn til viktige arealer for [...] naturmangfold, samt karbonrike arealer, slik at disse arealenes kvalitet og evne til økosystemtjenester, karbonlagring og klimatilpasning opprettholdes. [...] Planlegging skal bidra til å nå målet om å redusere nedbygging av særlig viktige naturarealer</i>", samt <u>naturmangfoldlovens §5</u> som bl.a. sier at "<i>arternes økologiske funksjonsområder [ivaretas]</i>". Leddet følger også opp <u>naturmangfoldloven §1, §4 og §8</u>, samt nasjonale rammer nevnt under andre, tredje og fjerde ledd. Andre ledd er en regional tilpasning til <u>naturmangfoldlovens §5</u> som sier at "<i>Målet er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Så langt det er nødvendig for å nå dette målet ivaretas også artenes økologiske funksjonsområder og de øvrige økologiske betingelsene som de er avhengige av</i>". Tredje ledd er en regional tilpasning til <u>pbl. §3-1.b</u> om at kvaliteter i landskapet og vern av verdifulle landskap skal sikres i planleggingen, samt <u>SPR-AM pkt. 3.14</u> som bl.a. sier at "<i>viktige landskapstrekk skal ivaretas</i>". Fjerde ledd er en regional tilpasning til <u>friluftslivslovens §1</u> med formål om å "<i>[...] verne friluftslivets naturgrunnlag og sikre allmennhetens rett til ferdsel, opphold m.v. i naturen [og] muligheten til å utøve friluftsliv som en helsefremmende, trivselskapende og miljøvennlig fritidsaktivitet [...]</i>", samt <u>SPR-AM pkt. 3.10</u> som bl.a. sier at "<i>Det skal tas hensyn til viktige arealer for friluftsliv [...] slik at disse arealenes kvalitet [...] opprettholdes</i>".

Forslag til retningslinje i Vårt Vestfold – bærekraftig arealplan	Henvisning til nasjonale rammer	Kommentarer
R14 Vannmiljø Vannmiljø og vedtatte miljømål for innsjøer, bekker, elver, grunnvann og Oslofjorden skal vurderes og ivaretas i planarbeid som kan påvirke vann. Tiltak som påvirker vannmiljøet negativt unngås. Hensiktsmessig byggegrense mot vassdrag og bredde på vegetasjonsbeltet langs vassdrag fastsettes i kommuneplan.	Pbl. § 1-8 og § 8-2, vannforskriften § 29, vannressursloven § 11.	Retningslinjen er generell og framhever behovet for at vannmiljø vurderes i arealplanleggingen. Første ledd presiserer at Regional plan for vannforvaltning med tilhørende miljømål og retningslinjer, skal legges til grunn for planlegging og arealforvaltning, jf. <u>pbl. § 8-2</u> og <u>vannforskriften § 29</u>. Andre ledd ivaretar <u>pbl. § 1-8</u>, som sier at det skal tas særlig hensyn til bl.a. naturmiljø og andre allmenne interesser i et belte inntil 100 meter langs vassdrag, samt <u>vannressursloven § 11</u> som stiller et direkte krav om at det skal opprettholdes et naturlig vegetasjonsbelte (kantvegetasjon) langs vassdrag med årssikker vannføring.
R15 Sikring av drikkevannskvaliteten Nedslagsfelt for drikkevannskilder skal vises i kommuneplanens arealdel og sikres med tilhørende hensynssone eller bestemmelse. Det skal ikke etableres nye byggeområder eller annen arealbruk i drikkevannskilders nedslagsfelt som vil forurense eller representerer en fare for forurensing. Ved plan eller tiltak som berører nedbørsfelt for mindre drikkevannsforsyninger (<50 personer), belyses konsekvensene for drikkevannsforsyningen. Disse drikkevannsforsyningene skal ikke settes i risiko.	Drikkevannsforskriften, pbl. § 27-1, samt SPR-AM pkt. 3.11.	Retningslinjen er en regional tilpasning til <u>drikkevannsforskriften, pbl. § 27-1</u> som sier at bygninger skal ha "<i>forsvarlig adgang til hygienisk betryggende og tilstrekkelig drikkevann</i>", samt <u>SPR-AM pkt. 3.11</u> som bl.a. sier at "<i>Drikkevannskilder skal sikres i planleggingen</i>".

Forslag til retningslinje i Vårt Vestfold – bærekraftig arealplan	Henvisning til nasjonale rammer	Kommentarer
R16 Arealplanlegging for klimatilpasning og redusert risiko Arealplanleggingen tar hensyn til forventede klimaendringer, og bidrar til å forebygge og redusere risiko for skade. Ved arealbruksendringer brukes aktsomhets- og faresonekart som en del av grunnlaget for å vurdere risiko og sårbarhet.	SPR-AM pkt. 3.11, samt SPR-KE pkt. 3e og pkt. 5.	Retningslinjen er en regional utdypning av <u>SPR-AM pkt. 3.11</u> som bl.a. sier at "<i>Planleggingen skal ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet mot naturfare og uønskede hendelser. [...] For å imøtekomme klimaendringer og ekstremvær bør større utbygginger i områder med dårlige grunnforhold og/eller flom- og skredfare unngås, og <u>SPR-KE pkt. 3e</u> som sier at planleggingen skal legge til rette for "at samfunnet og økosystemene forberedes på og tilpasses et klima i endring". Retningslinjen følger også opp <u>SPR-KE pkt. 5</u> om klimatilpasning i planleggingen.</i>

Vestfold
FYLKESKOMMUNE

vestfoldfylke.no

Postadresse:

Postboks 1213 Trudvang
3105 Tønsberg

Besøksadresse:

Svend Foyns gate 9
3126 Tønsberg

Tlf. 33 34 40 00

post@vestfoldfylke.no